

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 2394/2023
20.11.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Петровић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., на привременом раду у Швајцарској, чији је пуномоћник Петар Митић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3053/2021 од 06.10.2022. године, у седници већа одржаној дана 20.11.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 3053/2021 од 06.10.2022. године и предмет **ВРАЋА** истом суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 3053/2021 од 06.10.2022. године, укинута је пресуда Основног суда у Врању П 85/18 од 29.08.2019. године и пресуђено: обавезан је тужени да тужиоцу на име вредности изведених радова исплати износ од 15.890 швајцарских франака са каматом почев од 03.06.2019. године до коначне исплате, тако што ће се иста утврдити на годишњем нивоу у висини референтне основне каматне стопе коју прописује или примењује приликом спровођења главних операција Централна банка Швајцарске увећана за 8 процентних поена, у динарској противвредности на дан исплате по средњем курсу НБС, док је одбијен захтев тужиоца којим је тражио да му тужени на име дуга у висини вредности испорученог водоводног материјала и робе плати износ од 490.695,01 динар са законском затезном каматом почев од 22.01.2011. године до коначне исплате; обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 544.250,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до коначне исплате.

Против усвајајућег дела правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију туженог.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 3. Закона парничном поступку – ЗПП („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 18/20), Врховни суд је утврдио да је ревизија туженог основана.

Према утврђеном чињеничном стању парничне странке су биле у дугогодишњим пријатељским односима, па је тужилац на основу усменог договора са туженим изводио радове у Швајцарској где тужени живи и ради са породицом, у граду ..., на угоститељском објекту који у приземљу има ресторан, а на спратовима собе. Радови су се састојали од постављања керамичких плочица, уградње каде – туш кабине, водовода и водоводне инсталације у купатилима и остале радове у наведеном објекту, а приликом извођења тих радова тужилац је уложио материјал који је углавном био допремљен из његовог салона у ..., док је тужени на истом објекту изводио молерске радове. Наведени материјал слали су радници тужиоца из ... у Швајцарску углавном аутобусима, а исти су презимали тужилац и тужени након преласка границе, па је тај материјал уграђиван у објект у Швајцарској на коме је тужилац изводио радове. Извођење радова на објекту као и цену уговарао је тужени са трећим лицем – власником објекта на коме су радови извођени. Између странака је постојао усмени договор да након одбитка вредности материјала, зараду поделе на једнаке делове. Сведоци саслушани у току поступка по предлогу тужиоца, потврдили су (углавном на основу посредног сазнања) да је тужени у више наврата прихватио да тужиоцу радове плати као и да је тужилац са циљем наплате свог дела накнаде одлазио у Швајцарску, а да му тужени исплату није извршио. На основу налаза и мишљења вештака грађевинске струке, урађеном по основу спецификације изведених радова достављених од стране тужиоца (коју тужени није потписао) утврђено је да укупна вредност изведених радова износи 15.890 швајцарских франака. Према исказу тужиоца, тужилац је од туженог обавештен да је за предметни посао уговорен износ од 40.000 швајцарских франака и да је тужени тај новац узео, а да је извођење радова трајало око два месеца. Након обављених радова тужени је тужиоцу исплатио 2.500 швајцарских франака и обећао да ће по возачу туженог послати још и 7.000 швајцарских франака што није учинио.

На основу тако утврђеног чињеничног стања другостепени суд је, након расправе одржане пред тим судом закључио да је тужилац доказао да је обавио послове за треће лице у Швајцарској – водоводно инсталатерске и керамичке радове по налогу туженог који га је за обављање ових радова ангажовао, а тужени је био у непосредном односу са трећим лицем на чијем објекту су радови изведени, а доказао је и висину вредности изведених радова путем налаза и мишљења вештака, због чега је његов тужбени захтев основан, па је одлучио као у усвајајућем делу изреке побијане пресуде.

Такав закључак и правни став другостепеног суда, Врховни суд не прихвата. По оцени Врховног суда основани су ревизијски наводи туженог, да је због погрешне примене материјалног права од стране другостепеног суда, чињенично стање и даље остало непотпуно утврђено.

Тужилац свој тужбени захтев заснива на тврдњи да је са туженим имао усмени договор о заједничком извођењу радова на угоститељском објекту трећег лица у Швајцарској. Извођење радова на објекту и цену истих уговарао је тужени са власником објекта на коме су изведени радови, а тужилац и тужени су постигли усмени договор да након одбитка вредности уложеног тужиоцевог материјала, зараду поделе на једнаке делове, а да је тужени за изведене радове тужиоцу исплатио само 2.500 швајцарских франака. Тужени је оспоравајући тужбени захтев током целог поступка негирао било какву сарадњу са тужиоцем.

Према члану 12. Закона о облигационим односима, у заснивању облигационих односа и остваривању права и обавеза из тих обавеза, стране су дужне да се придржавају начела савесности и поштења, а одредбом члана 21. тог Закона прописано је да су стране у облигационим односима дужне да у правном промету поступају у складу са добрим пословним обичајима. Општим правилом о испуњењу обавеза и последицама неиспуњења из члана 262. ЗОО поверилац у обавезном односу је овлашћен да од дужника захтева испуњење обавезе, а дужник је дужан испунити је савесно у свему како она гласи. Када дужник не испуни своју обавезу или задоцни са њеним испуњењем, поверилац има право захтевати накнаду штете коју је услед тога претпрео.

Другостепени суд у поновном поступку није поступио по примедбама Врховног касационог суда датим у решењу Рев 3140/2020 од 28.04.2021. године, па је и даље остало неутврђено да ли је и каква сарадња постојала између странака поводом извођења спорних радова и каква је њена правна природа. Другостепени суд заузима правни став да је реч о уговору о налогу, а одредбом члана 749. став 1. ЗОО прописано је да се уговором о налогу обавезује налогопримац према налогодавцу да за његов рачун предузме одређене послове, па је сходно напред наведеној тврдњи тужиоца и постигнутом договору са туженим јасно да у конкретном случају није реч о уговору о налогу (а не ради се ни о уговору о градњи у смислу одредбе члана 630. ЗОО како се то наводи у ревизији туженог). Висина вредности изведених радова утврђена вештачењем само на основу спецификације радова који су дати од стране тужиоца, а коју спецификацију тужени није потписао. Поред наведеног, на расправи пред другостепеним судом одржаној дана 06.10.2022. године, тужилац саслушан као странка у поступку – на питање пуномоћника туженог због чега је мењао висину износа који потражује у току парнице, тако што је у тужби тражио износ од 9.700 швајцарских франака, поднеском износ од 10.058 швајцарских франака, а прецизираним тужбеним захтевом 15.890 швајцарских франака, тужилац је објаснио да је тражни износ повећан на име његових трошкова одласка у Швајцарску на позив туженог, а да је коначан износ определио према цени радова на црно у Швајцарској и према цени изведених радова на следећем објекту (а не према цени уговорених и изведених радова). Другостепени суд није ценио наведени исказ тужиоца, ни његову тврдњу да му је тужени за изведене радове исплатио само 2.500 швајцарских франака, па је начинио и битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП.

У поновном поступку другостепени суд ће поступити по изнетим примедбама, отклониће наведену битну повреду, чињенично стање ће утврдити правилно и потпуно,

при чему ће утврдити какав је договор постигнут између странака за обављање спорних радова – каква је правна природа исте, где, када, код кога и који радови су изведени од стране тужиоца и колика је уговорена вредност изведених радова од стране тужиоца, утврђујући и да ли је тужени за изведене радове тужиоцу исплатио део уговореног износа или не, након чега ће правилном применом материјалног права донети правилну и закониту одлуку, водећи рачуна и о осталим ревизијским наводима.

Укинута је и одлука о трошковима парничног поступка, јер иста зависи од коначног исхода парнице.

Са изнетих разлога Врховни суд је одлучио као у изреци решења, применом члана 415. став 1. и члана 416. став 3. Закона парничном поступку.

**Председник већа-судија,
Бранка Дражић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**